

Itineraris a peu pel Baix Pallars

* Elaborats, l'agost de 2007, a partir del llibre **Pallars Sobirà, itineraris culturals i de natura pel Pallars Sobirà (Rutes de Senderisme)** de Josep Lluís Piqué i Xavier Català.

1. Itinerari pel Pla de Corts

Localitat inici: Peramea

Localitat arribada: Peramea

Recorregut: Peramea - Cortscastell - Masia d'Enjaume - Peramea

¡Error! Marcador no definido.: 2 h. 2 min.

Desnivell de l'itinerari principal: 125 m

Distància de l'itinerari principal: 7,5 km aprox.

Dificultat: nivell 2 (caminades a distància i desnivells moderats, per sota dels 14 km i dels 500 m de desnivell).

Descripció: Itinerari circular pel fèrtil altiplà del Pla de Corts. Des de Peramea es baixa a Cortscastell des d'on es torna a pujar a Peramea tot passant abans per la Masia d'Enjaume.

Recomanacions: Aquest itinerari es pot realitzar en qualsevol època de l'any. A l'estiu, però, no convé caminar durant les hores de màxima insolació (entre les 13h i les 18h de la tarda).

1. GERRI DE LA SAL (600 m). Abans de sortir de Gerri, anant cap a Sort, es pren un trencall a l'esquerra i s'agafa una carretera local asfaltada d'uns 4,5 km que porta fins al poble de Peramea. Un cop aquí, es pot deixar el cotxe a la Plaça de la font.

2. PERAMEA (900 m). Població declarada "Bé cultural d'interès nacional" a causa de l'important i variat patrimoni que s'hi conserva. A la mateixa plaça on es deixa el cotxe, hi destaquen l'om centenari i el safareig públic que encara avui es fa servir. De la vila en si també destaquen: l'estructura medieval del poble en forma de vila closa (la façanes exteriors de les cases fan de muralla del recinte), el carrer porxat de Sant Cristòfol, l'església de Sant Cristòfol (s. XIV), la Roca del Castell de sobre l'església (lloc on s'assentava l'antic castell i

Peramea i el Pla de Corts

que ofereix una panoràmica àmplia del Pla de Corts i voltants), la ferreria, el Portal de Llevant (s. XIII) i algunes cases del carrer Major (casa Parramón i casa Agnès); en concret, és molt recomanable la visita de la primera, una autèntica casa **rural**.

2.1. Cal visitar també les eres (llocs on es feia la batuda dels cereals per a separar el gra de la palla), en especial l'era d'Ortega, als afores del poble. **Aquestes eres estan tancades per parets de carreus amb unes encavallades de fusta de considerables dimensions, anomenades estisores, que sostenen la coberta de teula.**

2.2 TORRE DELS COLOMERS. De la plaça on s'ha deixat el cotxe, surt un carrer en sentit sud-oest que al cap d'uns 100 m porta als peus de la Torre, que queda a la dreta. La Torre és un antic recinte fortificat del s. XII-XIII, situat a la banda oposada on hi havia el castell de Peramea, des d'on es pot gaudir d'unes bones vistes del Pla de Corts.

3. Des de la plaça de la font, es surt de Peramea per la carretera que porta a Bretui. De seguida es deixa a la dreta el camí històric que porta a Balestui. Als 3 minuts, s'abandona la carretera i es continua a l'esquerra per un camí carreter. Aquí, apareix un indicador de l'itinerari. Més endavant, es deixa a la dreta un antic camí i es continua pel mateix camí carreter que revolta a l'esquerra, amb vistes a la serra de Peracalç.

4. (13 min.) FONT DE SANT CRISTÒFOL (890 m). Una de les piques és un antic sarcòfag i es diu que aquí hi havia l'antiga església de Sant Cristòfol. Els camps de pastura amb diverses granges són el paisatge dominant i al nord-oest pot veure's Bretui i Montcortés més a l'esquerra. Més avall es troba una altra font; després es passa pel costat d'una granja i es deixa un camí l'esquerra.

5. (18 min.) Cruïlla al dolmen de la mosquera (cap a l'esquerra) on hi ha un indicador de la ruta.

5.1. S'agafa el camí de l'esquerra que passa per una roureda. Més endavant, es troba a la dreta un alzinar tancat amb una tanca metàl·lica. Es passa la tanca amb la precaució de tornar-la a tancar i es continua a la dreta per un altre camí que s'endinsa per l'alzinar.

5.2 (4 min.) DOLMEN DE LA MOSQUERA (907 m). En sortir del bosc i enmig d'un camp es troba el dolmen, monument megalític funerari de l'edat del Bronze. Es retorna a l'itinerari principal pel mateix camí.

6. S'agafa el camí de la dreta cap al poble de Pujol. Al cap d'una estona es passa pel costat d'una gran bassa en construcció i metres més amunt es deixa un camí a la dreta. Quatre minuts més tard es deixa un altre camí que baixa a la dreta.

7. (30 min.) LES ESPLANES (920 m). Al mig d'un alzinar amb alguns roures, es deixa el camí carreter i es continua per un altre a la dreta; en el desviament destaquen uns grans blocs de pedra. Més avall es passa per sota d'una petita línia elèctrica. Aquest és l'antic camí de ferradura cap a Pujol. A la dreta, situada sobre la paret de pedra, pot observar-se una creu de terme, d'aspecte rústic, de l'any 1622 on al davant hi ha la cara de crist i per darrera la de la Mare de Déu. Es baixa per l'antic camí entre roures i alzines. Més avall, es deixa un camí que baixa a l'esquerra i després un altre caminet a l'esquerra. Metres més endavant, el camí s'eixampla en suau baixada. Al cap de poc apareix un caminet per l'esquerra i més enllà n'apareix un altre per la dreta que ve d'un camp de conreu. Es continua per l'esquerra; al sud-oest s'observa la silueta que formen els cims de la serra de Peracalç, la Geganta Adormida. Poc després, s'enllaça amb una altra pista forestal que ve per l'esquerra d'un camp de conreu d'on sobresurt una torre de línia elèctrica. En aquesta cruïlla, es pren de nou el camí de ferradura que continua per la dreta entre marges de pedra. Es passa per sota d'una línia elèctrica i torna a aparèixer la pista forestal que cal seguir a la dreta. S'arriba a la carretera que va al poble de Pujol.

La silueta de la Geganta adormida

8. (43 min.) CARRETERA A PUJOL (860 m). Se segueix la carretera a l'esquerra fins a trobar un indicador de l'itinerari. Continuant per la carretera es va a parar a Pujol.

8.1. (12 min.) PUJOL (830 m). Anant a la part baixa del poble, per la dreta de la plaça, es pot gaudir d'una bona panoràmica sobre l'entrada al congost de Collegats.

8.2. Des de la plaça, es retorna, per la carretera, a l'indicador de la ruta.

9. Des de l'indicador, s'agafa el camí de Cortscastell per una àmplia pista forestal que baixa a l'esquerra. Quan acaba la pista, apareix una roureda a la dreta i un alzinar a l'esquerra. Al cap d'un minut, es deixa la pista que va a un camp de conreu per un caminet a l'esquerra. Es passa per sota d'una línia d'alta tensió tot just en arribar a un camí carreter que cal seguir a la dreta; aquí

destaca una torre elèctrica al mig d'un conreu i les ruïnes d'un mas a l'esquerra. S'arriba a la carretera local que porta a Cortscastell.

10. (1 h.) CARRETERA A CORTSCASTELL (820 m). Se segueix a l'esquerra i s'arriba a Cortscastell.

11. (1 h. 8 min.) CORTSCASTELL (805 m). A l'esquerra queda l'antiga formatgeria de l'única família que viu al poble. Molt a prop hi ha l'església de Santa Anna, bastida al s. XII. L'edifici, d'una sola nau rectangular, ha sofert nombroses modificacions. Es torna a agafar la carretera local de Cortscastell i no es deixa fins a arribar a la carretera de Gerri de la Sal a la Pobleta de Bellveí.

12. (1 h. 23 min.) CARRETERA DE GERRI DE LA SAL A LA POBLETA DE BELLVEÍ (863 m). Es continua per la carretera cap a l'esquerra i al cap d'uns 350 m es deixa a la dreta un camí. Seguint per la mateixa carretera, 300 m més endavant cal agafar a la dreta el camí que porta al Mas d'Enjaume.

13. (1 h. 38 min.). MAS D'ENJAUME (900 m). Es creua el camí d'accés a la masia, es passa pel costat de la font, l'abeurador i el rentador i es deixa un altre camí a la dreta. Des d'aquí, panoràmica de Peramea. Una mica més avall, es deixa un camí que també accedeix al mas. Als quatre minuts es deixa el camí per a continuar per un altre a l'esquerra fins que s'enllaça amb una pista forestal que cal seguir a la dreta; per l'esquerra es va a uns cultius.

14. (1 h. 47 min.) Després de passar per sota d'una gran línia elèctrica, es deixa a l'esquerra el vell camí que porta a Balestui. Hi ha un indicador al desviament. Es continua en direcció a Peramea tot passant el torrent de Baell que creua el Pla de Corts (830 m). Es deixa el camí carreter i es continua per l'esquerra per l'antic camí de ferradura. Més amunt, es creua un camí carreter; la font Vella queda a l'esquerra a uns 25 metres més avall. Es passa davant d'una portalada i es continua pel camí de ferradura.

15. (2 h. 2 min.). En arribar a Peramea, s'accedeix a la plaça per l'esquerra.

Camí carreter: Camí que permet el pas de carros.

Camí de ferradura: Camí que permet el pas d'animals de ferradura carregats amb sàrries i arreus, però no el pas de carros.

Creu de terme: Creu monumental de pedra col·locada prop de l'entrada d'algunes poblacions o alguns monestirs o vora els camins.

2. Itinerari pel Pla de Corts

Localitat inici: Cortscastell

Localitat arribada: Cortscastell

Recorregut: Cortscastell - Montcortés – Bretui - Cortscastell

¡Error! Marcador no definido.: 2 h. 5 min.

Desnivell de l'itinerari principal: 270 m

Distància de l'itinerari principal: 7,4 km aprox.

Dificultat: nivell 2 (caminades a distància i desnivells moderats, per sota dels 14 km i dels 500 m de desnivell).

Descripció: Itinerari circular pel fèrtil altiplà del Pla de Corts. Des de Cortscastell es puja a Montcortés des d'on es pot anar a l'Estany de Montcortés. El camí de tornada va de Montcortés a Bretui i des d'aquí es torna a baixar a Cortscastell.

Recomanacions: Aquest itinerari es pot realitzar en qualsevol època de l'any. A l'estiu, però, no convé caminar durant les hores de màxima insolació (entre les 13h i les 18h de la tarda).

1. Des de Peramea es va amb cotxe fins a Cortscastell, on comença l'itinerari. S'arriba al poble agafant la carretera que porta a la Pobleta de Bellveí. Entre Peramea i Bretui hi ha una cruïlla molt ben senyalitzada que indica el camí cap a Cortscastell.

2. CORTSCASTELL (805 m). Al poble hi viu una sola família que abans es dedicava a la producció de formatges artesanals d'ovella. Des de la plaça, s'agafa el camí de ferradura que passa pel costat de l'església de Santa Anna, bastida al s. XII. L'edifici, d'una sola nau rectangular, ha sofert nombroses modificacions. Es deixa un camí a l'esquerra i s'agafa un sender, que puja, en direcció nord-oest. Es deixa, a l'esquerra, un altre sender. Es puja fent diversos revolts i més endavant es continua junt a un marge de pedra dels camps abandonats.

3. (12 min.) FONT DEL CAÜC (930 m). Brollador a nivell del terra que inunda l'indret que és força humit. Més enllà, un roure vell indica el camí a seguir. Després, dins d'una roureda, arriba per l'esquerra un caminet. Es baixa al torrent que cal travessar i es gira a la dreta tot deixant un sender a l'esquerra. Es continua en forta pujada tot deixant un altre sender a l'esquerra. En arribar a un camí carreter, cal continuar per l'esquerra entre roures. Als quatre minuts, es deixa el camí carreter per a continuar per una senda a la dreta. Es travessa un altre torrent entre parets de pedra i més enllà es veu, a prop, el poble de Montcortés.

4. (38 min.) MONTCORTÉS (1050 m). Després de deixar un corriol a la dreta, s'entra al poble i s'arriba a una placeta amb una font, un abeurador i un safareig. Continuant pels carrers amunt, fins a arribar a una altra placeta, es troba la indicació al poble de Bretui. Des de Montcortés es pot anar a l'estany d'origen càrstic del mateix nom.

4.1. Es continua a l'esquerra per un vial encimentat en direcció a l'estany de Montcortés. En arribar a la carretera, se segueix a l'esquerra.

4.2. (12 min.) Cruïlla de camins (1050 m). Des d'aquí hi ha una vista panoràmica de l'estany. Es continua per la carretera asfaltada a la dreta tot passant per un mirador. Es continua per la carretera que cal deixar just en arribar a una font amb unes taules. Es continua per un caminet a l'esquerra que baixa, entre horts, a l'estany.

4.3. (22 min.) ESTANY DE MONTCORTÈS (1025 m). S'arriba a un dels embarcadors de l'estany. Es continua per un camí a la dreta, sempre vorejant l'estany fins a trobar una àmplia pista forestal, just a una cruïlla a la vora sud de l'estany. Aquí hi ha un berenador amb font i un lloc on es pot fer acampada. El voltant d'aquest estany està cobert de canyissars on crien algunes aus aquàtiques. Es retorna al poble tot deixant la pista a la dreta. S'arriba a la carretera de Montcortés i es continua a la dreta cap al poble. S'entra al poble pel mateix vial encimentat pel que s'ha anat a l'estany.

L'estany de Montcortés

5. Des de la plaça se segueix la indicació cap a Bretui tot passant pel costat de l'església. En retrobar la carretera (1065 m), se segueix un camí que baixa a la dreta. Després de deixar les últimes cases del poble, cal continuar per un antic camí a l'esquerra. Més tard es passa pel costat de dos roures centenaris i després s'ajunta a l'itinerari un altre sender per la dreta que tot seguit marxa de nou per la dreta. Es continua pel camí de ferradura sense perdre alçada entre parets de pedra.

6. (1 h. 10 min.) BRETUI (1060 m). Carretera al costat d'un mas (1050 m) que se segueix a la dreta. Després de passar pel costat d'una font que queda sota la carretera i al costat d'uns corrals, es deixa a l'esquerra el vial que accedeix a Bretui.

7. Es continua per la carretera i passat Bretui, apareix a la dreta una senyal direccional de l'itinerari que porta a un camí de ferradura procedent de la Vallflosca. Aquest camí era utilitzat per traginers d'arreu dels Pirineus per a accedir a Gerri de la Sal a la recerca del producte blanc.

8. (1 h. 25 min.) Quan es torna a trobar la carretera asfaltada, s'ha de continuar per aquesta (1,5 km més o menys) cap a Peramea fins a arribar a la cruïlla de la pista que porta a Cortscastell.

9. S'agafa a la dreta l'esmentada pista i s'arriba a (2 h. 5 min.) CORTSCASTELL (805 m).

Camí carreter: Camí que permet el pas de carros.

Camí de ferradura: Camí que permet el pas d'animals de ferradura carregats amb sàrries i arreus, però no el pas de carros.

Corriol: camí pel qual només pot passar una persona darrere l'altra.

3. Itinerari Camí de la Sal

Localitat inici: Gerri de la Sal

Localitat arribada: Salins de Sant Antoni

Recorregut: Gerri de la Sal – Salins de Sant Antoni – Gerri de la Sal

¡Error! Marcador no definido.: 17 min.

Desnivell: 30 m

Distància: 1 km aprox.

Dificultat: nivell 1 (passejades curtes o que poden escurçar-se fàcilment, amb poc desnivell i sense dificultats)

Descripció: Excursió lineal que travessa la carretera i s'endinsa als salins de Sant Antoni.

Recomanacions: Excursió apte per a tothom. El desnivell és mínim i la distància curta. Es pot dur a terme tot l'any.

L'Alfolí de Gerri de la Sal

1. PLAÇA DEL MERCADAL (614 m). L'edifici principal de la plaça és el magatzem de la Sal o Alfolí; el petit edifici annex de la seva dreta era el toldo, lloc on es venia la sal al detall. La plaça també ofereix una àmplia panoràmica de la vall de Gerri amb l'església de Santa Maria al fons. S'agafa el carrer al carrer Sant Sebastià on es pot veure un conjunt d'era, habitatge i paller adossats. Una mica més endavant es troba una altra era amb paller i corral. Al final del carrer, a la dreta, hi ha l'ajuntament de Baix Pallars i continuant endavant s'arriba a la carretera.

2. (3 min.) CARRETERA N-260 (607 m). Es creua la carretera en sentit la Pobla de Segur per anar a parar a una petita esplanada delimitada per alguns arbres. Es travessa aquest petit bosc i apareix un caminet bastant abandonat que porta als salins de Sant Antoni i que abans s'usava per a portar la sal fins a l'alfolí amb animals de tir.

3. (8 min.) SALINS DE SANT ANTONI (585 m). El camí discorre entre vegetació que ha anat recolonitzant el terreny. Després de 150 m de camí, s'arriba a una cruïlla. Seguint recte es va a l'antiga ampliació que es va fer del camí perquè hi pogués passar un remolc a motor. Es continua pel camí original que dóna un gir de 180°. A la dreta es poden veure els salins abandonats i coberts d'herbes i al fons el bosc de ribera. 175 m més endavant finalitza el trajecte als mateixos salins.

4. Es retorna a Gerri pel mateix camí.

4. Itinerari Salins del Roser

Localitat inici: Gerri de la Sal

Localitat arribada: Salins del Roser

Recorregut: Gerri de la Sal – Salins del Roser – Gerri de la Sal

¡Error! Marcador no definido.: 32 min.

Desnivell de l'itinerari principal: 40 m

Distància de l'itinerari principal: 1,9 km aprox.

Dificultat: nivell 1 (passejades curtes o que poden escurçar-se fàcilment, amb poc desnivell i sense dificultats)

Descripció: Excursió lineal que segueix el curs el Noguera Pallaresa.

Recomanacions: Excursió apte per a tothom. El desnivell és mínim i la distància curta. Es pot dur a terme tot l'any.

1. PLAÇA DEL MERCADAL (614 m). L'edifici principal de la plaça és el magatzem de la Sal o Alfolí; el petit edifici annex de la seva dreta era el toldo, lloc on es venia la sal al detall. La plaça també ofereix una àmplia panoràmica de la vall de Gerri amb l'església de Santa Maria al fons. S'agafa el carrer de La Pau, al cap del qual hi ha la Torre de la Presó (s. XIII) que està situada enmig de cases i corrals. Si es puja fins dalt de tot, es troba la Torre de guaita Sud que presenta uns murs de considerable grandària.

2. (1 min.) TORRE DE GUAITA SUD (625 m). Des d'aquí pot observar-se l'entramat de carrers estrets, l'esglaonament i superposició de les cases i les seves façanes. Es torna a baixar pel carrer de La Pau fins a arribar al mur que hi ha sobre la carretera, és a dir, fins al carrer del Mig, on es veu un edifici sorgit com a prolongació de la muralla, en la qual es recolza. El seu porxo és una via de comunicació pública que enllaça el carrer de La Pau amb el carrer del Mig. Es continua pel carrer del Mig i s'arriba a la carretera.

3. (3 min.) CARRETERA N-260 (602 m). Es segueix la carretera riu amunt cap a la zona del Raval del Roser però si es travessa la carretera i s'enfila directe cap al riu s'entra a la vila closa, nucli original del poble. Tot seguit s'arriba a l'entrada del pàrquing del poble.

4. (6 min) ENTRADA PÀRQUING DEL POBLE (599 m). Des d'aquí, alçant la vista en sentit nord, es pot veure la Torre de guaita Nord que sobresurt per damunt de les cases del Raval del Roser i que data de l'època medieval.

4.1. Un camí surt de l'entrada del pàrquing en sentit aigües amunt i porta a la zona sud dels antics salins del Roser. Aquest camí era usat per a portar la sal dels salins a l'alfolí.

4.2. (1 min.) SALINS DEL ROSER, **ZONA SUD** (592 m). Aquí es poden contemplar els diferents elements dels salins que encara es conserven: la font i la bomba d'aigua salada, les basses, la sèquia, el reguer, els murs de contenció del riu de la riba oposada... El recorregut pels salins té una llargada total, anant i venint, d'uns 500 metres.

4.3. Es retorna a l'entrada del pàrquing pel mateix camí.

Els salins del Roser i la Mola al fons

5. Es continua carretera amunt cap a Sort, tot deixant a la dreta la **zona sud** dels salins del Roser. Al cap d'uns 180 metres apareix a l'esquerra la carretera que va a Peramea que no s'ha d'agafar. Es segueix per la mateixa carretera cap a Sort. 180 metres més endavant es veu a l'esquerra l'edifici de la **Mola**.

6. (12 min.) **LA MOLA** (598 m). Antigament, la minicentral elèctrica que hi ha a l'interior de l'edifici donava electricitat a Gerri i altres pobles. Es deixa la carretera i s'agafa, a la dreta, un camí que va cap a la riba del riu i que porta a la zona nord dels salins del Roser que queda a la dreta. En aquests salins, l'any 2000, el senyor Felipe va fer sal per última vegada. El camí que s'ha agafat també s'utilitzava per a portar sal del salí a l'alfolí.

7. (16 min.) **SALINS DE FELIPE** (593 m). El camí que s'ha agafat en un moment determinat dona un gir brusc en 180° i finalitza poc més endavant.

8. Es torna al punt de sortida pel mateix recorregut.

5. Itinerari Barranc d'Enseu

Localitat inici: Gerri de la Sal

Localitat arribada: Gerri de la Sal

Recorregut: Gerri de la Sal – Barranc d'Enseu – Gerri de la Sal.

¡Error! Marcador no definido.: 25 min.

Desnivell de l'itinerari principal: 45 m

Distància de l'itinerari principal: 1,4 km aprox.

Dificultat: nivell 1 (passejades curtes o que poden escurçar-se fàcilment, amb poc desnivell i sense dificultats)

Descripció: Excursió que segueix la carretera de Reig, tot passant primerament pel darrere de l'església de Santa Maria. Sense desviar-se, es rodeja la muntanya del Cabanot i s'arriba a un pont que creua el torrent d'Enseu. Es retorna a Gerri pel marge del torrent.

Recomanacions: Excursió apte per a tothom. El desnivell és mínim i la distància curta. Es pot dur a terme tot l'any.

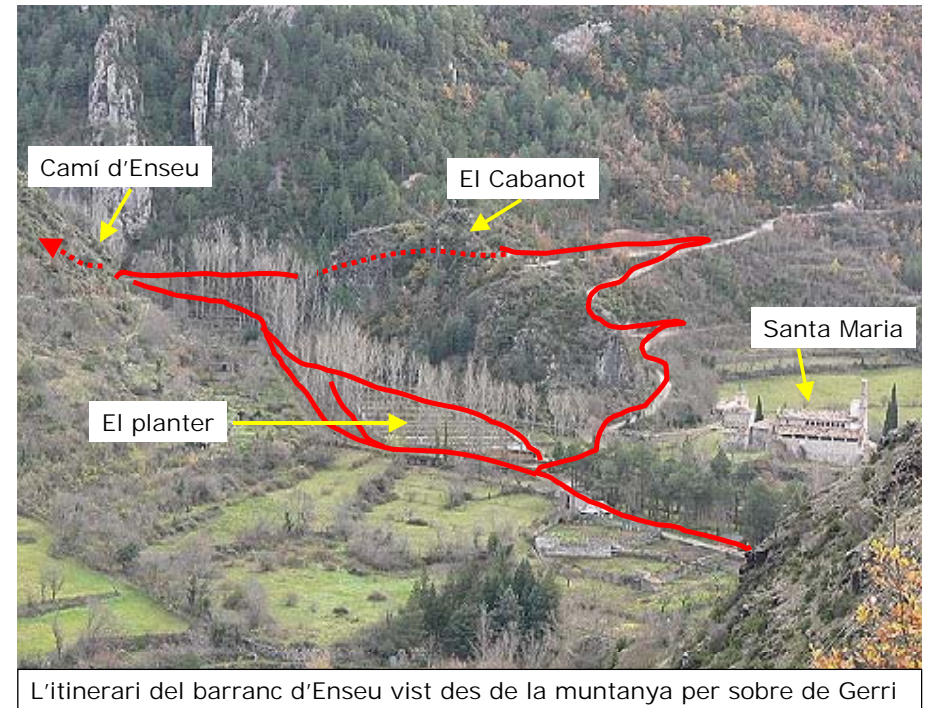
1. **GERRI DE LA SAL** (600 m). Població declarada "Bé cultural d'interès nacional" a causa de l'important i variat patrimoni que s'hi conserva. De la vila en si destaquen: l'estructura medieval del poble en forma de vila closa, la plaça de Sant Feliu o de les

Moriscas (nucli central de la vila closa), la torre de la Presó (s. XIII), les torres medievals de guaita nord i sud, el magatzem de la sal i algunes cases del poble.

2. Des de la plaça de Sant Feliu, que té unes edificacions notables, espais porxats, arcs de diferents mides, esplèndids balcons de baranes de ferro i cobertes de teula a dues vessants, s'enfila la baixada que passa per un portal (túnel) i que porta al pont d'origen medieval (s. XI) que ha estat reparat en nombroses ocasions. Avui, és l'única via d'accés a l'església de Santa Maria des de Gerri.

3. (1 min.) PONT MEDIEVAL (596 m). Un cop travessat el pont, es segueix camí amunt cap a l'antic planter de Gerri, destinat a reforestar les conques de la zona, tot deixant a la dreta un petit bosc que cobreix el tram final del torrent d'Enseu.

4. (4 min.) PLANTER DE GERRI (600 m). Ja a l'alçada del planter, cal girar a la dreta, creuar el torrent per un petit pont i s'arriba a l'entrada del planter. Actualment, el planter és una "Àrea d'interpretació dels Espais Naturals de les Serres Prepirinenques Pallareses" on s'hi mostren els principals elements faunístics, botànics i botànico-culturals d'aquesta regió.

4.1. Des de l'entrada del planter es pot iniciar un subrecorregut que puja pel marge dret del torrent d'Enseu. A la dreta del camí, de poca dificultat, pot visitar-se el jardí de plantes útils del planter. A l'esquerra del camí pot veure's la part final de la immensa obra d'enginyeria que es va fer amb la correcció hidrològico-forestal del barranc d'Enseu a principis del segle XX.

4.2. Una mica més amunt, s'aixequen a la dreta unes roques magmàtiques fosques, les ofites també anomenades "el Cabanot". Sobre aquestes hi ha les recreacions de 5 grans aus típiques de la regió: el trencallós, el voltor negre, el voltor comú, l'aufrany i l'àguila daurada.

4.3. (5 min.) En arribar a la part alta del recorregut es troba una àrea de descans.

4.4. Es retorna a Gerri pel camí senyalitzat que baixa per l'altre marge del torrent.

5. Seguint el camí (carretera de Reig), s'inicia una suau pujada que permet veure l'església de Santa Maria (s. XII) per darrere i la vall que acull Gerri de la Sal.

6. (11 min.) S'arriba a una cruïlla (637 m) on el camí de la dreta porta a Baén. Cal agafar el camí de l'esquerra. En aquest punt hi ha molt bones vistes i és un lloc on els saliners de Gerri extreien argiles per a reparar diferents elements de les basses.

7. Uns metres més endavant apareix una altra cruïlla on també cal desviar-se a l'esquerra.

8. A partir d'aquí el camí planeja i inicia una tènue baixada. Seguint pel mateix camí, enfront s'alça la muntanya del Cabanot. Uns 120 m més endavant pot observar-se, al mateix marge del camí, el conjunt de margues, argiles i guixos de colors variats anomenat Keuper.

9. Al cap d'uns 5 min. (16 min) s'arriba a una altra cruïlla.

9.1. Si es continua per la dreta, el camí porta al poble d'Enseu (760 m) que es troba a menys de 2 km de distància. Es tracta d'una pista forestal molt planera que remunta el curs del torrent d'Enseu i que transcorre per bonics paratges.

9.2. Es retorna a la cruïlla per la mateixa pista.

10. S'agafa el camí de l'esquerra que condueix al pontet que travessa el torrent d'Enseu i que està allà mateix. Aquest també era un punt d'extracció d'argiles. A la dreta, muntanya amunt però ben a prop, pot veure's una formació rocosa de calcàries bastant aparent.

11. PONTET (626 m). Es creua el pontet i enfront es veu una cascada que alimenta el torrent.

12. Es retorna a la carretera de Reig per un dels marges del torrent. Durant el trajecte, a l'esquerra, es pot veure l'altra cara del Cabanot i el jardí de plantes útils.

13. (21 min) CARRETERA DE REIG - PLANTER DE GERRI (600 m). Es retorna a Gerri pel mateix camí del principi.

L'església i la vall de Gerri de la Sal

6. Itinerari Santuari Mare de Déu d'Arboló.

Localitat inici: Gerri de la Sal

Localitat arribada: Santuari Mare de Déu d'Arboló

Recorregut: Gerri de la Sal – Arboló – Gerri de la Sal

¡Error! Marcador no definido.: 1 h 10 min.

Desnivell de l'itinerari principal: 60 m

Distància de l'itinerari principal: 4 km aprox.

Dificultat: nivell 1 (passejades curtes o que poden escurçar-se fàcilment, amb poc desnivell i sense dificultats)

Ruta senyalitzada

Descripció: Excursió lineal que segueix el curs del Noguera Pallaresa.

Recomanacions: Excursió apte per a tothom. El desnivell és mínim i la distància curta. Es pot dur a terme tot l'any.

1. GERRI DE LA SAL (600 m). Venint de Gerri, la ruta comença just passat el pont d'origen medieval.
2. Aquí, es troba un rètol amb indicacions cap a l'església de Santa Maria (s. XII), 150 m a la dreta, i al santuari de la Mare de Déu d'Arboló, a l'esquerra.
3. Després d'una breu visita a l'església de Santa Maria, es continua per aquest darrer camí que voreja el riu en sentit nord entre una vegetació riberenca més o menys densa.
4. (35 min. aprox.) SANTUARI DE LA MARE DE DÉU D'ARBOLÓ (640 m). Edifici d'estil romànic llombard de finals del s. XII, inicis XIII, ubicat en un mirador sobre la Noguera Pallaresa amb vistes a l'estret d'Arboló.

4.1. Es pot allargar la ruta 250 m més cap al nord, baixant fins al pont penjant de fusta (604 m) que porta a la N-260, aigües amunt de Gerri.

5. Es torna al punt de sortida pel mateix recorregut.

El Santuari de la Mare de Déu D'Arboló